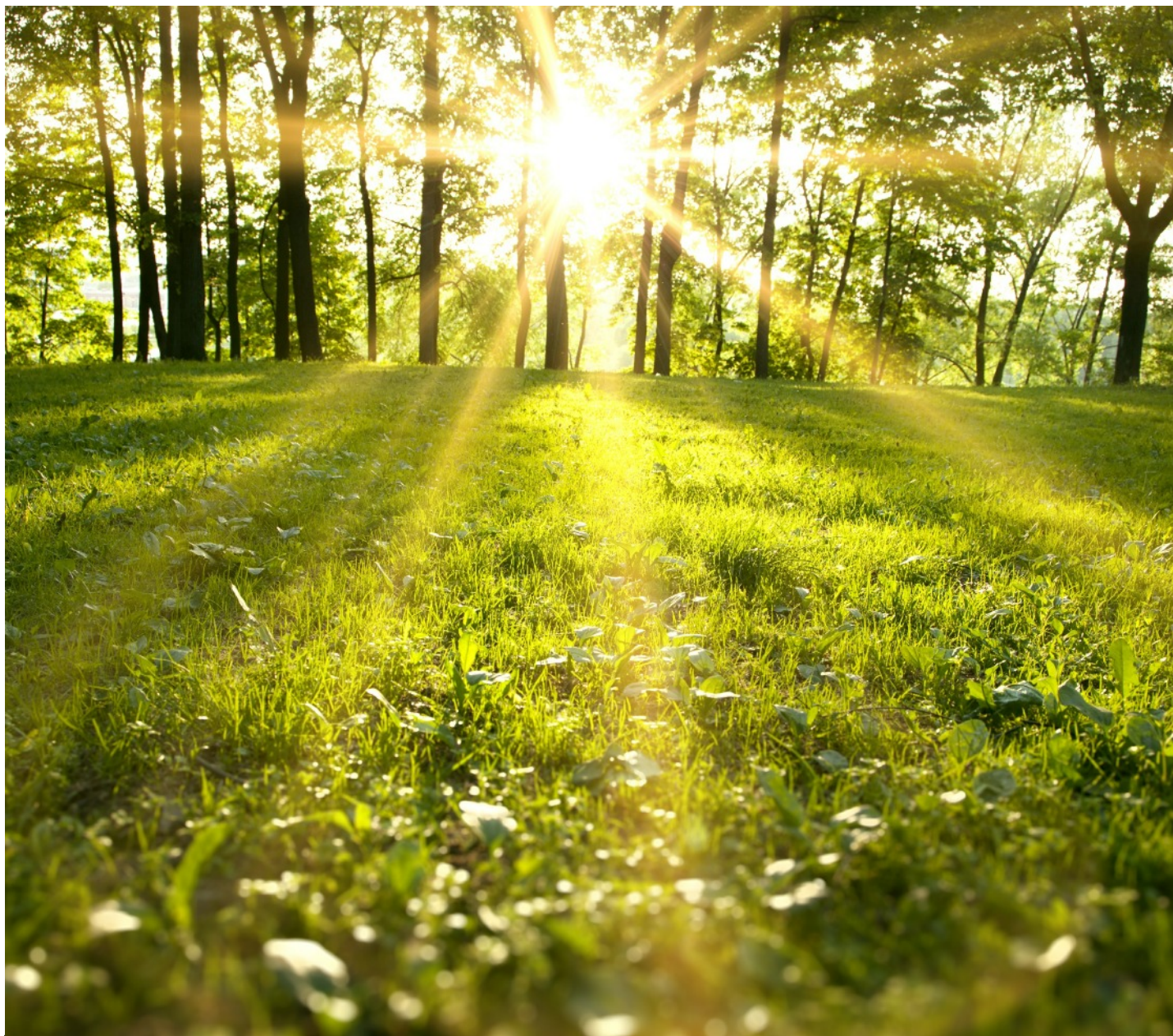

HOLISTEN

Medlemsblad for Holistisk Forbund.

Nr 1/2017.

Holistisk
Grendeskole
i Hurdal

Tilbud om
sjelesorg-
samtaler

Indoneser
vant logo-
konkurransen

Intervju
med Helge
Hognestad

Stort møte
om holistisk
pedagogikk

Redaktørens spalte

Kjære lesere

Dette nummeret er preget av tre temaer:

Holistisk forbund har fått ny logo! Vi presenterer derfor symbolet som skal være vårt varemerke i årene som kommer. I samme slengen tar vi en prat med mannen som *skapte* logoen – en ung mann fra Indonesia.

Hovedintervjuet har tradisjonelt vært med et medlem av Forbundet. Jeg har denne gang valgt å bli nærmere kjent med en person som ikke er det, men som allikevel har en del til felles med oss holister. Helge Hognestad er en teolog og prest som har preget Statskirken og dens kristendomsforståelse i flere tiår. Jeg fant det meget givende å prate med denne 75-åringen om åndelighet, religiøse opplevelser og nytolkninger av Bibelen.

I forrige nummer gav Carina Harsund oss en innføring i holistisk

pedagogikk. I halvåret som har gått siden da er en arbeidsgruppe dannet i Hurdal. De ønsker å etablere en grendeskole med denne nye pedagogikken som basis. Driftige Carina har stiftet *Forbundet for holistisk pedagogikk*, og Hovedstyret i Holistisk Forbund har valgt å støtte henne. I første omgang ved å være medarrangør og økonomisk garantist for et debattmøte om holistisk pedagogikk på Litteraturhuset i Oslo til høsten. Les mer utfyllende om alt dette inne i bladet.

Til sist vil jeg nevne at Patrik og jeg har gjort en kraftanstrengelse for å gjøre layouten mer enhetlig og strukturert, slik at bladet er mer i stil med vår nye, profesjonelle nettside.

Ha en god sommer!

Stephan Koll

HOLISTEN

-Medlemsblad for Holistisk Forbund

Redaktør: Stephan Koll

Layout: Patrik Swanstrøm

Redaksjonsmedlemmer: Bjørn Jansen, Tone Knudsen og Karen Ulla

Forsidebilde: Shutterstock

Redaksjonen forbeholder seg rett til å redigere og forkorte innsendte bidrag. Alle bidrag står for forfatterens regning og uttrykker ikke nødvendigvis HoFs offisielle standpunkter.

Bidrag, gjerne også bilder, mottas med takk til følgende adresser:

Maridalsvn. 229A

0467 Oslo

stkoll4@gmail.com

Tlf: 99105367

Holisten nr 2/2017 sendes ut primo desember.

Innsendingsfrist er 22. oktober

HOLISTISK FORBUND

Besøksadresse: Møllergata 23,
0179 Oslo

E-post: sekretaer@holisme.no

Telefon: 22 17 31 00, 41 28 00 47

www.holistisk-forbund.no

Leder

Kari Bansal

Kjære HoF-medlemmer

Hvorfor være medlem i Holistisk forbund?

Etter en lang separasjonstid skilte stat og kirke lag for godt fra nyttår. Kirken ble et eget rettssubjekt, og finansieringen av Den Norske Kirke skal etter hvert sidestilles med andre tros- og livssynssamfunn. Snart vil ny lov om finansiering av tros- og livssynssamfunn bli sendt ut på høring fra Stortinget.

Mange tros- og livssynssamfunn har utfordringer knyttet til likestilling mellom kjønnene, og til synet på om homofile og lesbiske skal ha samme rettigheter som andre. Det er en utfordring i enkelte religiøse samfunn at barns trosfrihet blir begrenset, og det er en fare i enkelte lukkede religiøse miljøer at ungdom kan bli radikalisert og ende opp i ekstremistiske miljøer.

Spørsmålet politikerne har stilt seg er om staten skal være med å finansiere virksomhet som ikke er forenlig med samfunnets grunnleggende verdier.

Det som skiller Holistisk forbund fra de fleste andre tros- og livssynssamfunn er at vi mener at menneskerettighetene trumfer religiøse og trosmessige dogmer. Mennesket skal ikke begrenses eller krenkes på grunn av tro eller livssyn som deres foreldre eller andre mener er den eneste sannhet. Menneskerettighetene er for oss grunnleggende.

Holistisk forbund ble i mars, sammen med Kristensamfunnet, invitert til et møte med likestillingsombud Hanne Bjurstrøm om disse

spørsmålene. Vi deltok med tre representanter hver, og fikk mulighet til å fremme våre synspunkter.

Ved å være medlem av Holistisk forbund er dere med på å gi vårt åpne livssyn en stemme i samfunnsdebatten i viktige saker. Vi ønsker at denne stemmen skal bli tydeligere og sterkere i årene som kommer. Rett og slett fordi vår stemme trengs.

Skal vi få til dette er det viktig at vi klarer å nå ut til potensielle medlemmer i større grad enn vi har klart hittil. Flere medlemmer gir oss bedre økonomi, og bedre økonomi gir oss økte muligheter til å være synlige og deltagende i samfunnsdebatten.

Vi er i gang med å planlegge to større møter for kommende høst og vinter, som skal ta for seg "holistisk pedagogikk" og "barns trosfrihet". Med disse arrangementene oppnår vi både å bringe viktige temaer inn i den offentlige debatt, og å bli mer synlig som forbund.

Ønsker dere en god sommer!

Kari Bansal, styreleder

Bryllupsmesse på Eidsverket

Av Trond Rehn

Ritualleder Tittin Foss-Haneborg og jeg stilte på stand for Holistisk Forbund lørdag 11. februar på Eidsverket gods som ligger ved Bjørkelangen i Akershus. Eidsverket er et nydelig sted med historie helt tilbake til 1764. De nå restaurerte bygningene er tilpasset brylluper og andre selskaper, og i det flotte parkanlegget er det satt opp et alter til utendørs vielser.

Hovedtyngden av utstillerne på messa reklamerte for klær, kaker og musikk. Vi fikk smaksprøver på kakene (nam nam), og disse bakerne kunne sine saker. Selv bidro vi med trekkspillmusikk gjennom vår egen spillemann Jan "Torader" Karlsen. Litt prat med de besøkende ble det også, men noen hundre prosent lovnad om en vielse i HoF sin regi i 2017 ble det dessverre ikke.

Ritualleder Tittin Foss-Haneborg og messeansvarlig i Holistisk Forbund Trond Rehn.

Inne på messen myldret mennesker rundt bryllupskaker, brudekjoler og gavegjenstander.

Vakkert vedlikeholdte, hvite trebygninger dannet rammen for bryllupsmessen i Bjørkelangen.

Wellbeing-festivalen i Trondheim

av Trond Rehn

Helga 3-5 mars var det duket for nok en alternativmesse i Trondheim, en messe som magasinet Visjon hadde gitt det fancy navnet Wellbeing festival. Ritualleder Marianne Towler og undertegnede betjente forbundets stand.

Mange av dem som var innom standen viste stor interesse for å danne et lokallag i Trondheim i løpet av dette året. Flere ønsket seg dessuten at det blir avholdt åndelig verksted i Trønderhovedstaden. Muligheten for å arrangere konfirmasjon i 2019 ble også diskutert ved standbordet.

Lørdagen ble Marianne intervjuet av NRK P1 sitt søndagsprogram "Mellom himmel og jord", som sendes hver søndag mellom 09.00 og 11.00. Da jeg fortalte intervjueren at jeg skulle lede en holistisk vielse i Trondheim den 27 mai, uttrykte hun ønske om å være tilstede og gjøre lydopptak av hendelsen.

Jeg må si at vår tilstedeværelse ble en formidabel suksess. Standen hadde mye besøk, og vi vervet mellom 5 og 10 medlemmer den helgen. Det var nok Marianne sitt kjennskap til Trondheim og det alternative miljøet der som gjorde utslaget.

Marianne og et medlem fra Bergen, Jan Olav Mjøs. Han var teknisk ansvarlig på messen.

Som vanlig på en alternativmesse var det stort utbud av varer og tjenester.

Ritualleder Marianne Towler i samtale med en publikummer

En holistisk skole – er det mulig?

Av Patrik Swanstrøm

I Hurdal Økolandsby bor det mange miljøbevisste mennesker som ønsker å bidra til et godt beboerfellesskap. Noen av disse sender barna sine på Steinerskolen 25 km unna, mens andre lar dem gå på den kommunale skolen. Sist høst vokste tanken frem om å starte en egen skole. Og det viste seg at engasjementet for dette var stort. En av beboerne hadde allerede vært i kontakt med ordføreren for å fortelle hva han mente var en riktig bærekraftig skole, samt hva som er en god pedagogikk for dagens barn. Elevene på den kommunale skolen opplever et høyt læringspress fordi de ønsker å prestere godt på nasjonale prøver. Undertegnede foreslo å satse på en skole basert på holistisk pedagogikk, og en arbeidsgruppe ble nedsatt for å jobbe videre med dette.

Skoleprosjektet har sitt utspring i Norges største økolandsby, som ligger i Hurdal.

Patrik er leder av *Foreningen for Hurdal
grendeskoleprosjekt*

Tid- og arbeidskrevende prosess

Carina Harsund, som ivrer sterkt for å utbre den holistiske pedagogikken, kom i november i fjor til Oslo for å holde foredrag for Holistisk Forbund på Alternativmessen. Hun hadde heldigvis også tid til å besøke oss i Hurdal. Carina holdt et inspirerende foredrag for oss, og deltok

på et arbeidsgruppe møte hvor vi diskuterte det videre arbeidet. Hun forklarte at mange søknader blir avvist av departementet. Skal en søknad bli godkjent, må den være gjennomarbeidet. Vi skjønnte at vi sto foran en prosess

som kom til å ta minst halvannet år, samt kreve en hel del innsats fra vår side. Arbeidgruppen fortsatte å møtes, og vi opprettet en facebook-gruppe. Dessuten hadde vi jevnlig kontakt med Carina, og bestilte faglitteratur på engelsk. Plutselig var facebook-gruppen fylt av gode råd, spennende innspill og betraktninger om hva holistisk pedagogikk egentlig er.

Skrive søknad og utarbeide pedagogisk plattform

Vi innså etter hvert at vi måtte konsentrere oss om to oppgaver. Den ene var å ta kontakt med ulike myndigheter og diverse ressurspersoner for å finne ut mest mulig om de formelle kravene til en søknad, og så skrive denne. Den andre oppgaven var å bli enig om en pedagogisk plattform. Carina formidlet at det er altfor vanskelig å lage en egen læreplan. Det er bedre å benytte seg av den offisielle læreplanen og forholde seg til de læringsmål som finnes der. Å utarbeide vår egen pedagogiske plattform er selvfølgelig et stort arbeid. Vi kommer derfor til å la oss inspirere av andre pedagogiske retninger og kloke enkeltpersoner.

Interesseorganisasjon stiftet

For å få til alt dette trengte vi struktur. Derfor dannet vi en forening 22. november, som vi kalte *Foreningen for Hurdal grendeskoleprosjekt*. Den har følgende formål: Hurdal grendeskole-prosjekt er en interesseorganisasjon for å opprette en grendeskole i tilknytning til Hurdal Økolandsby. Foreningen skal:

- Utarbeide en søknad om oppstart av skole
- Utarbeide en holistisk-pedagogisk plattform for Hurdal grendeskole
- Finne et egnet lokale for skolen
- Knytte kontakter med ressurspersoner og organisasjoner som kan bistå med arbeidet
- Sikre finansiering til oppstart av skolen

Verdier for grendeskolen

Siden vi bor i en økolandsby er det også viktig å ha støtte fra dem som bor her. Vi inviterte derfor til et «landsbyråd» hvor vi diskuterte hvilke verdier som bør ligge til grunn for en holistisk-pedagogisk skole. Det ble en fin samling der mange positive verdier ble diskutert. Vi kom frem til følgende verdier: Fellesskap, Holisme, Åndelighet, Ærlighet, «Det er greit», Åpenhet, Harmoni, Romslighet, Toleranse, Å ta ting i beste mening, Å vokse, Hukommelse, Fred og Solidaritet

Selvstendig tillegg eller integrert del

Hurdal kommune har i dag for få skoleplasser. Det finnes imidlertid planer om å utvide den eksisterende skolen med en ny fløy. Vi må derfor avgjøre om vi skal presentere grendeskolen som et selvstendig tillegg til den eksisterende skolen, eller om den skal være en integrert del av denne. I USA finnes det vellykkede eksempler på at holistisk-pedagogiske klasser eksisterer under samme tak som de vanlig klassene.

Innbyggerne i økolandsbyen fikk komme med forslag til verdier som skal danne grunnlaget for skolen. Forslagene ble hengt opp på et "verditre".

Oljeledningsprotest

Av Tone Knudsen

Modig initiativ

Det skjedde på Alternativmessen på Lillestrøm i november i fjor. En facebookmelding ble sendt ut kort tid før messens første dag: «Alle som ønsker være med i trommesirkel for indianernes kamp mot oljeledningen fra North Dakota til Illinois bes møte opp med egen tromme». Flere hadde lest meldingen og klokken 13.00 var de klare. De 4 initiativtagerne bak trommesirkelen hadde satt fram en stor tromme lengst fram i lokalet, og på den ledet de an markeringen. Rytmisk musikk og tromming kunne høres i en halv time for alle som var i nærheten. Men aksjonistene tydeliggjorde sitt budskap også på en annen måte; En stor informasjonstavle på et hvitt laken, vakkert dekorert med indiansk kunst. Tavlen talte et like tydelig språk som trommingen: «Støtt Standing Rock indianernes protest mot oljeledningen!»

Tone Knudsen

Fare for lekkasjer

Bak *The black snake*, demonstrantenes kallenavn på ledningen, står også *norske* banker og fond. Blant annet oljefondet.

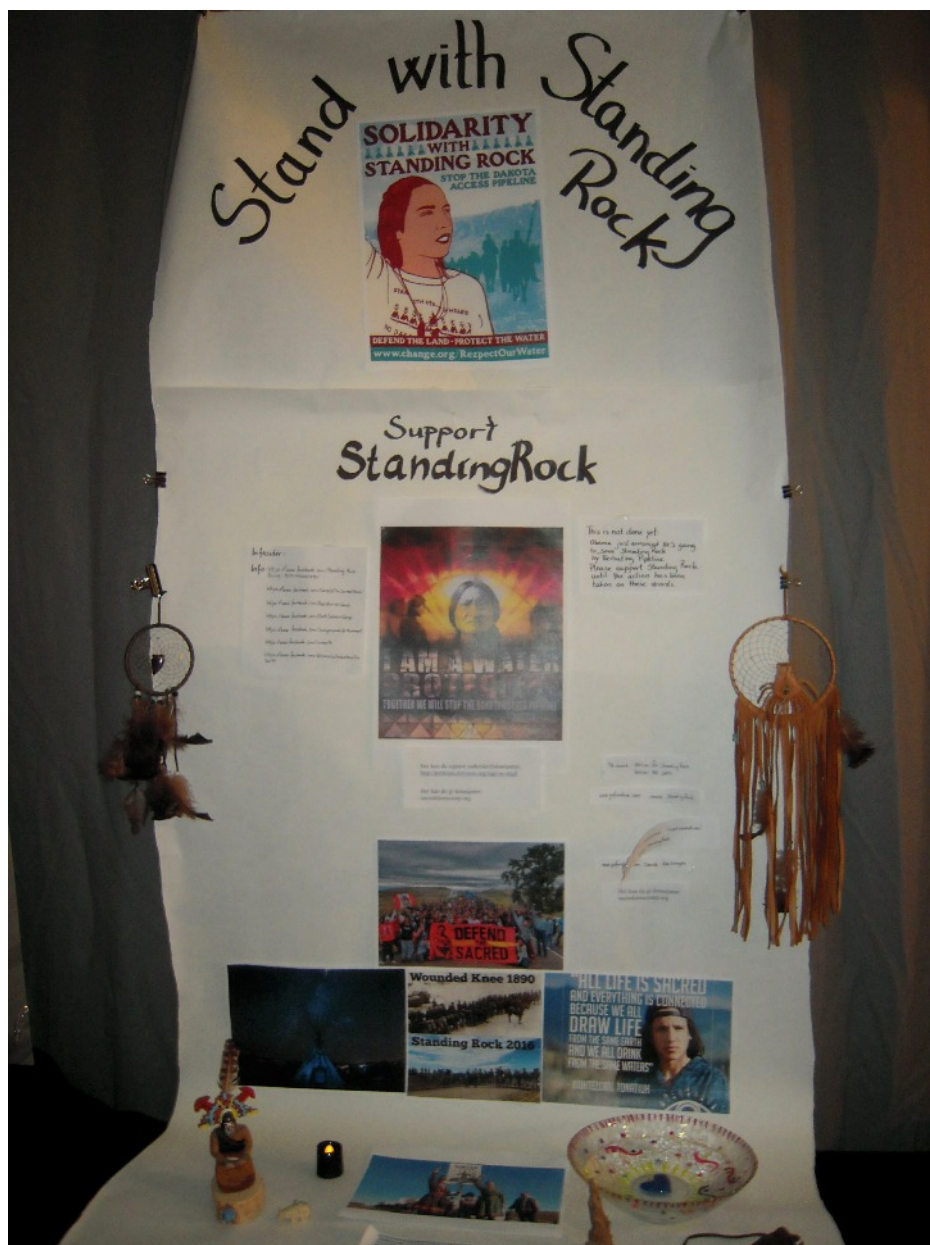
Kartet viser hvilke delstater The black snake skal gå gjennom.

Noen av de norske aktørene har i løpet av de siste månedene trukket seg, men fortsatt utgjør norske investeringer store pengesummer. 470 000 fat råolje vil flyte i ledningen hver eneste dag om den bygges ferdig. Det vil være stor fare for lekkasje ut i Standing Rock indianernes drikkevann. Indianerne frykter også at hellige landområder og gravplasser vil gå tapt under utbyggingen. De skal heller ikke ha blitt tatt med på råd under planleggingen av arbeidet.

Endret holdning i Det hvite hus

Energy Transfer Partners, Sunoco Logistics og Phillips 66 vil stå bak driften av den 190 mil lange ledningen. Det er lenger enn strekningen Oslo-Tromsø. Fra 2010 og fram til i dag har Sunoco hatt over 2000 lekkasjer fra sine oljeledninger.

Flere miljøorganisasjoner har demonstrert foran Det hvite hus, og Obama-administrasjonen satte utbyggingen på vent. Trump har derimot ikke brydd seg ompausen, og har gitt grønt lys for å gjenoppta byggingen. Presidenten mener det sikrer arbeidsplasser, men han tenker ikke på skaden det kan påføre naturen, eller på ulempene for indianerne og de andre i

Protesten mot oljeledningen som skal gå gjennom områder bebodd av indianere, foregikk også på denne rikt dekorerte «tavlen».

innbyggerne som bor langs oljeledningen. Her i Norge har Sametinget engasjert seg og sendt støttebrev til Sioux-indianerne. Sametinget har også sendt brev til Stortinget og klaget på de norske aktørene.

Jeg støtter indianerne i deres kamp mot *The black snake*. Jeg tror at de har mange med seg.

Nyåndelig i en kristen tradisjon

Teologen Helge Hognestad(77) har lest bibelen grundigere enn de fleste, og har våget å forkynne sine til dels avvikende tolkninger av denne. Han har spesielt vært fengslet av Paulus` erfaringer, som dreier seg om å være i kontakt med Selvet; med det guddommelige i mennesket. Den utradisjonelle presten har også samlet fortellinger om nordmenns religiøse opplevelser.

Av Stephan Koll

Jeg har opp gjennom årene lest tekster om og uttalelser av Hognestad. Hans langt fra bokstavtro tolkninger av Skriftens ord har fascinert meg, så det var med både glede og spenning jeg mottok hans ja til et intervju. For at han skulle få et inntrykk av hva Holistisk Forbund er og står for, sendte jeg ham den kronikken om forbundet jeg skrev i Aftenposten for seks år siden. Hognestad er en sporty mann, så han møtte meg på Hamar jernbanestasjon en kald marsdag iført vinterklær, ryggsekk, sykkel og hjelm. Selve samtalen foregikk på Astoria hotell.

Som holist er det naturlig å spørre: Er det noen forskjell på åndelighet/ spiritualitet og religiøsitet?

Nei, for meg er det egentlig ikke noen forskjell, så det er mer et spørsmål om hvilket ord man ønsker å bruke. Jeg benytter disse tre ordene nokså synonymt, og velger hvilket jeg skal benytte ut i fra hvem jeg snakker med. Noen føler at spiritualitet er et diffust og opphøyet begrep, mens de ser på åndelighet som lettere å ha et nært og personlig forhold til. Religiøsitet blir nok ofte oppfattet som et snevrere begrep, siden religioner er knyttet til bestemte dogmer, ritualer og leveregler. Personlig bruker jeg ikke religiøsitet på denne generelle, beskrivende måten, men heller om

Teologen og presten Helge Hognestad bruker ordene åndelighet, spiritualitet og religiøsitet som tilnærmet synonymer.

den helt individuelle måten et religiøst menneske forholder seg til det som er større enn oss.

Hvordan definerer du nyåndelighet?

Som åndelighet i vår tid. Jeg, og mange med meg, føler at det er en ny åpenhet og interesse

for det åndelige i vårt samfunn. Mange mennesker oppdager jo at livet er mer enn det materielle og overflatiske. Og de lar seg inspirere av blant annet alternativbevegelsen og organisasjoner som din egen til å søke etter noe dypere og mer varig.

Så du er en representant for nyåndelighet innenfor den kristne tradisjon?

Ja. Kristendommen har jo en tendens til å stivne i dogmer og ritualer, mens nyåndeligheten frigjør oss ved å legge vekt på den personlige erfaringen.

Det er kanskje ikke så viktig, men: kaller du deg kristen?

Jo, det er viktig. Jeg liker ikke å omtale meg selv som kristen fordi det ligger så mye trangt og pietistisk i det ordet. Det hender at jeg bruker det, men jeg foretrekker å si at jeg er knyttet til den kristne tradisjon. Jeg tolker jo mitt og andres liv i lys av denne tradisjonen.

Når jeg leser i din nyeste bok, *Ny tid – ny åndelighet*, forstår jeg at du har satt deg nøyere inn i hva som står i bibelen enn de fleste nordmenn, og også har tolket boken på en mer selvstendig måte.

Da jeg ble avsatt som prest i Høvik kirke i 1984 måtte jeg jo finne noe annet å holde på med. Jeg hadde dessuten studert bibelen før jeg begynte i Høvik menighet, nemlig i arbeidet med en doktoravhandling på Matteusevangeliet. Så det var naturlig å fortsette med slike studier. En person som særlig har grepet meg er Paulus. Det er ikke dogmene hans som fascinerer, men det han opplevde. Denne erfaringen kan sammenfattes i uttalelsen: *Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg*. Paulus har kjent en indre stemme, en indre kilde som han knytter til Jesus, og som han lar seg styre fra. Kanskje

I sin siste bok skriver Hognestad at «Jeg deler det tradisjonelle synet at Gud er Kjærlighet, den kjærlige skaperkraft i kosmos, som også er forsonende og tilgivende».

svarer denne kilden til det psykologen Carl Jung kaller Selvet. Ifølge Jung er jo vår jeg-bevissthet, vårt ego, bare en liten del av vår psyke. Jeg-bevisstheten er den våkne delen av psyken, mens Selvet utgjør et større, mye dypere senter som for de fleste av oss er ubevisst. Jung skriver også et sted at jeget kretser rundt Selvet, som jorden rundt solen. Jeg tror at også Jesus sikter til kontakten med sitt Selv når han i Bibelen gjengis å ha sagt: *Gudsriket er inne i dere*. Han formidler den innsikten at mennesket er mer enn kroppen,

ego og alt det materielle. Mennesket har også kontakt med det guddommelige inne i seg.

Det slår meg at du tenker på en måte mange holister vil kunne kjenne seg igjen i.

Ja, men det er det ingen tvil om. Etter å ha lest din kronikk, forstår jeg at Holistisk Forbund snakker om og gir næring til den åndelige delen i menneskers tilværelse. Forbundet poengterer at det finnes en åndelig virkelighet som mennesker kan erfare. Etter min oppfatning var det i høy grad åndelige, eller kall det religiøse, opplevelser den opprinnelige kristendommen handlet om. De første kristne ville erfare sin indre guddommelighet. Og derfor ble de jo også forfulgt, for de romerske keisere forlangte at alle deres undersåtter skulle anse *dem* for guddommelige. Men det de tidligste kristne var opptatt av, har mer eller mindre gått i glemmeboken. I dag er det andre temaer Kirken legger vekt på. Men ideen om at Jesus gav sitt liv for vår skyld, og derved frelser oss fra våre synder er jo bare tøv. Kirkefedrene kom frem til dette dogmet på 400-tallet. Da var kristendommen statsreligion, kirker ble bygget og kirkens menn fikk stor makt. Denne makten har nok ført til at de ubevisst fremsatte dogmer som holdt folk på plass. Men jeg tror ikke kirkefedrene bevisst satt og spekulerte på hvordan de skulle bevare og utvide sin makt.

Hvordan tolker du Jesu død på korset?

For meg symboliserer denne hendelsen det å *overgi seg* til det guddommelige. Det handler om å slutte å styre livet *bare* ved hjelp av ego. Vi trenger jeg-bevissthet til å planlegge og handle. Men ego er ikke egnet til å finne den overordnede retningen i vårt eget liv. Så Jesus har vist oss veien eller metoden til å la Selvet få en større plass i våre liv.

For Hognestad symboliserer Jesu død på korset å overgi seg til Selvet, det guddommelige i oss.

Jeg vet at du, tross uortodokse teologiske standpunkter, fikk tillatelse av biskop Rosemarie Köhn til igjen å virke som prest i år 2000, og at dette ble godkjent av daværende kirkeminister Trond Giske. Har du vært godkjent i alle år siden den gang?

Ja, med unntak av tre måneder har jeg hatt fulle presterettigheter. Så hvis noen spør meg om å ha en vielse eller barnedåp nå, er det ingen problemer. Men det er klart; skulle jeg ha søkt om å bli gjeninnsatt som prest *i dag* ville det ikke ha skjedd, for fra og med 2017 foretar Kirken sine utnevnelser helt uten innblanding av staten.

Den engelske marinbiologen Alistair Hardy (1896-1985) grunnla i 1969 et senter for forskning på menneskers religiøse erfaringer.

Har katolske mystikere, som for eksempel mester Eckehardt og Teresa av Avila, vært til inspirasjon og støtte for deg?

Å ja, for de gikk jo bakenfor dogmene og la vekt på erfaringen av det indre lyset. Mystikerne trengte ikke læresetningene og dogmene, for de hadde opplevelsen av det guddommelige inne i seg. Og dette gjelder jo mystikere fra andre religiøse tradisjoner også. Forøvrig tyder mye på at blant annet Teresa av Avila erfarte det hun definerte som den høyeste form for kontakt med det guddommelige, nemlig fullstendig enhet med Gud.

I 1986 hadde du et studieopphold i Oxford ved et institutt som samler inn vanlige folks

beretninger om religiøse opplevelser. Fortell om dette!

Instituttet heter The Alistair Hardy Research Center. Det har navn etter sin grunnlegger, biologiprofessoren Alistair Hardy (1896-1985). Han var hele sitt liv opptatt av religiøsiteten som en viktig faktor i menneskets utvikling. Hardy ville samle materiale for å belyse sine teorier, og henvendte seg derfor til den engelske befolkning gjennom dagspressen. Der stilte han spørsmålet om folk noen gang hadde kjent eller følt seg påvirket av «et nærvær eller kraft, kall det Gud eller ikke, noe som går utover den individuelle og daglige bevissthet». Mange svarte positivt på henvendelsen, så Hardy opprettet forskningssenteret for å analysere de beretningene som folk sendte inn. Jeg satt hele høsten i Oxford og leste i dette store materialet, noe som var utrolig spennende. Da jeg kom hjem i desember tenkte jeg at dette må da angå et norsk publikum også, så jeg skrev en kronikk og sendte den til Aftenposten. Kronikkredaktøren het den gang Ingar Sletten Kolloen. Han ringte meg opp og spurte om det ikke kunne være interessant å høre om nordmenn hadde hatt lignende opplevelser. Det mente jeg jo. Og Kolloen svarte at han skulle sørge for at kronikkens ingress inneholdt en oppfordring til folk om å kontakte meg. Dermed var innsamlingen av nordmenns religiøse erfaringer i gang. Resultatene presenterte jeg i boken *Morgendemring*. De samsvarer i stor grad med den engelske forskningen.

Ja, la oss gå tilbake til det engelske materialet. Kan du gjengi i korte trekk hva informantene skrev om?

De fortalte for eksempel at de hadde hatt en følelse av å være fullstendig ett med

Det var i Høvik kirke høsten 1980 at den nyutnevnte, og allerede da omstridte presten Helge Hognestad holdt sin første preken.

omgivelsene, eller at de plutselig hadde sett et sterkt lys. Noen skrev at de i en vanskelig livssituasjon et øyeblikk hadde kjent seg totalt omsluttet av varme og omfavnet av kjærlighet. Andre hadde hørt en stemme eller på annen måte fått et viktig budskap. Noen hadde fått en visjon eller drøm som gav dem visshet om at de skulle få erfare et liv langt mer omfattende enn det man normalt opplever: erfare energier som ikke kan registreres av de fem fysiske sansene, og krefter som vil utvikling og kjærlighet. Og atter andre hadde opplevd å bli ledet fysisk eller psykisk. Det kunne skje ved at de «tilfeldig» fikk en bok i hende som betydde mye for dem etterpå, eller uventet møtte et

menneske som ga dem viktige impulser. Mange av informantene befant seg i en krise. *Nær døden-opplevelser* for eksempel er jo virkelig en krise - for ego! Jeg tror at man i en krisesituasjon lettere lukker ned ego, gir opp på en måte, og overgir seg til situasjonen. Da kan man bli åpnet for opplevelser av kraften, lyset, kjærligheten eller hva det nå er som viser seg.

Har du selv hatt opplevelser av religiøs art?

Ja, men jeg befant meg ikke i en krise. Likevel sto jeg i en utfordrende situasjon. Jeg var blitt utnevnt som prest og skulle holde min aller første preken i Høvik kirke få uker senere, 21. september 1980. Allerede på denne tiden var flere av mine teologiske standpunkter kontroversielle, og jeg var blitt utnevnt av kirkeminister Einar Førde mot kirkeledelsens ønske. Faktisk var alle kirkelige organer og utdanningsinstitusjoner imot at jeg ble prest, unntatt Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Mye oppmerksomhet var altså rettet mot meg, og det kom mange oppslag i media. Jeg møtte mye motstand, men jeg tror også at mange ba for meg og ønsket at det skulle gå godt den første prekensøndagen. På lørdagen, dagen før, hadde jeg vært ute og ordnet noen praktiske ting på kirkekontoret. Så kom jeg hjem, og låste meg inn i huset. Idet jeg går inn i det første rommet kjenner jeg at det er fylt av fred; en fred langt sterkere enn jeg noen gang før eller senere har opplevd. Den fylte også meg og gjorde meg helt trygg. Og freden var tilstede og bar meg da jeg neste dag preket i en fullsatt Høvik kirke.

Det må ha vært fantastisk å kjenne den tryggheten!

Ja, det er jo slike opplevelser vi lengter etter alle sammen. En del av dem som skrev til meg

hadde jo erfart noe lignende, ikke minst de som havnet i dyp krise på grunn av dødsfall i nær familie eller skilsmisse. Jeg husker blant annet en kvinnes beretning som gjorde dypt inntrykk på meg. Det hadde kommet brått på henne at mannen ville skilles, så hele hennes verden ramlet sammen. En dag på vei til jobben da hun er fylt av dyp sorg er det plutselig et lys inni henne og rundt henne, og hun blir helt fylt av det. Erfaringen snur kvinnens liv fullstendig, slik at hun kjenner en dyp, indre glede i stedet for sorg. Og lignende hendelsesforløp er typisk for mange av mine informanter: De opplever lys eller kjærlighet eller fred, og så blir livet deres radikalt endret.

Jeg har hørt deg fortelle om de første kristne, Paulus og kristne mystikere. Og jeg sammenligner meg med disse menneskene som jeg antar viste en usedvanlig inderlighet og utholdenhet i sin søken. Og så er spørsmålet: Hva skal vi vanlige, nålevende mennesker forvente av oss selv i vår søken?

Det er som du sier at mange av oss har «en lengsel mot å leve mer ut fra Selvet enn i fra ego». Og vi forstår at vi har et indre arbeid å gjøre, slik du også antyder. Det arbeidet må vi gjøre, men samtidig huske at vi alle er del av en kollektiv sammenheng. Og mye i den kollektive sfære avleder oss. Vi kan bare tenke på reklame- og forbrukersamfunnet som sier at gleden og meningen ligger i det materielle. Det er sterke krefter vi må stå opp imot.

Dessuten, svært mange mennesker på jorden synes ennå ikke å ha begynt på veien til Selvet eller Kjærligheten. De holder fortsatt på med å skape seg et ansvarlig jeg. Ikke en gang den norske Kirke, som bærer på den fantastiske tradisjonen og innsikten fra Jesus og de første kristne, synes å gi særlig rom og næring for

Hognestad mener at den norske Kirke fortsatt hevder en jeg-bevissthetens teologi, med fokus på synd, skyld og soning.

«Gudsriket inni». Kirken synes i stor grad fortsatt å hevde en jeg-bevissthetens teologi, med fokus på synd, skyld og soning.

Jeg tenker det er meningen at alle mennesker skal til «Selvets virkelighet» eller oppleve «en ny himmel og en ny jord». Men dette vil ta tid. Kanskje tusener av år? Prosessen, «Kristusprosessen» som vi kan kalle den, er dog i gang. Den har pågått i snart to tusen år, noe som evolusjonsmessig tross alt er en ganske kort tid. Vi vet ikke dagen det indre landskap åpner seg, hverken for oss selv, andre vi omgås eller hele menneskeheten. Vår utfordring er å være tro mot det vi har sett og kjent, og overlate til kosmos å styre prosessen.

Kjærlighet.

Vil gå med deg i en by.
I en by uten tid.
Hånd i hånd
Langs stille gater.

Kjenne varmen i din hånd.
Høre din stemme
Og føle din pust mot min hals,
Når du visker vakre ord:
Vil du være min venn?
Du vet jeg elsker deg.

Takk.
Din nærhet gir min sjel varme.
Glad du vil
Ha meg.

Du vet.
Er så naken uten deg.

Universet

I måneskinn står jeg.
Ydmyk til livet.
Under Universets funklende
stjerner.
Som et frø,
Sådd ut på planeten Jorden.
Undrende, liten.
I et meningsfylt Kosmos.
Redd er jeg.
Av og til.

Per Olav Husum

Per Olav Husum er en tidligere snekker som har gått i Livets Skole. Interessen for sjamanisme og det åndelige har preget de siste tiårene av hans liv. I 2008 ga han ut boken *Tenn et lys*, med tanker han hevder er kanalisert fra Gud/Kilden. Per Olav er opptatt av at kjærligheten til våre medmennesker er det mektigste "våpen" vi har til rådighet for å skape et bedre miljø, og et bedre liv for oss alle her på Jorden.

Han har også sagt:

«Ikke undervurder din egen makt til å skape, og stadig gjenskape, det livet du egentlig vil leve».

Patrik Swanstrøm

Samtaletilbud fra sjelesorggruppa

Ønsker du en samtalepartner - vi ønsker øvelse !

Holisten har tidligere skrevet om hvordan HoF sitt tankefrø om et sjelesorgtilbud ble til en komité som skulle planlegge utdanning av frivillige sjelesørgere (2/2014). Etter seminar med spesialsykepleier Bente Baklund fra Hospice Lovisenberg i september 2014 og et oppfølgingsseminar i januar 2015, er vi en nå gruppe ulike individer som møtes månedlig for å utvikle oss til gode lyttere og samtalepartnere.

I 2015 hadde vi stor glede og nytte av Bente Baklunds veiledningstimer. Hun delte av sin kunnskap, erfaring, varme og romslighet og viste hvordan gode menneskemøter kan være. Våren 2016 møtte hun oss på Hospice Lovisenberg, der hun fortalte om behandlingstilbudet deres og hospice-filosofien. Samme våren deltok vi også på Sistehjelpskurs; om omsorg ved livets slutt.

Sist høst tok vi utgangspunkt i boka *Sorgbearbeiding* og brukte redskapene derfra i våre egne prosesser. Noen har også god erfaring med filosofien og verktøyene fra Marshall Rosenberg's *Ikkevoldskommunikasjon*, også kalt sjiraffspråket. Denne våren ønsker vi å bruke dette stoffet som inspirasjon.

Vi ønsker å utvikle oss til gode lyttere. De samtalene som gjør godt for sjela handler om å kunne være tilstede, høre etter hva som blir sagt og kunne gi tilbakemeldinger som gir grobunn for livslyst og livsglede, tross alt. Å få ta del i andres tanker og følelser gir rom for å se og forstå litt mer av livet, og det blir en gjensidig berikelse.

Nå henvender vi oss til deg som leser dette. Vi håper du tar kontakt om du har noe du synes det hadde vært godt å prate om. Geografisk befinner vi oss i hhv Oslo og Tønsberg, derfor er ansikt til ansikt møter begrenset. Det er likevel mulig å avtale samtale pr telefon eller eventuelt via skype.

Henvend deg på:

mail: **holistisk.sjelesorg@gmail.com**

eller

mobil: **412 800 47 (Forbundskontoret)**

og du vil bli videreformidlet til en av oss så snart som mulig

Med vinnerens egne ord

En deltager fra Øst-Asia, som skrev at hun/han prater engelsk og indonesisk, vant Forbundets logo-konkurranse. Jeg ble nysgjerrig på denne kreative personen? Så jeg sendte et brev til den oppgitte epost-adressen, der jeg stilte noen spørsmål og ba om et foto. Svaret kom i løpet av mindre enn et døgn. Jeg gjengir min oversettelse (og tolkning) av vinnerens engelske svartekst nedenfor.

Red.

Hei Vima. Først vil jeg gjerne vite noe om din bakgrunn: Hvor gammel er du, hvor vokste du opp, og hvor bor du nå?

Hei Stephan, jeg er en 22 år gammel indoneser. Jeg vokste opp i byen Blitar, i østre del av Java. Nå bor jeg i den større byen Yogyakarta, også på Java, for å fullføre mine studier ved Universitetet for multimedier.

Hvordan fikk du vite om design 99? Er du designstudent, eller kanskje en profesjonell designer? Og hvor lenge har du vært interessert i design?

Jeg deltok for å bli bedre i visuell design. Jeg lette mange steder på internett, og bestemte meg for å prøve ut og praktisere mine ferdigheter på *99 designs*. Kanskje kommer jeg til studere videre for å bli profesjonell designer.

Det jeg har drevet mest med er egentlig videografi, for vanligvis lager jeg videodokumentasjoner av hendelser. For seks år siden lagde og redigerte jeg en video som var ubehagelig å se på. Det at jeg ønsket å gi filmen et nytt visuelt uttrykk, var en motivasjon til forbedre meg på visuell design.

Jeg antar du leste info-teksten om Holistisk forbund som vår sekretær Patrik sendte til alle deltakerne i konkurransen. Kan du si noe om hva du tenkte og gjorde mens du arbeidet med å lage en logo for Holistisk forbund?

Jeg ville prøve ut noe nytt, ville tenke annerledes. Derfor samlet jeg ord som relaterte seg til oppdraget. Fant ut at kanskje et tre kunne beskrive Forbundet - et tre med basiselementene trestamme og blader. Lette etter ideer til disse to elementene på diverse nettsider, blant annet Pinterest.com, som er en idebank på nettet. Til slutt lagde jeg treet, og de ønskede versjonene med både tekst og symbol.

Hvordan var det for deg å bli utropt som vinneren?

Jeg ble meget forbauset og lykkelig over at mitt designforslag ble valgt. Jeg trodde jo ikke jeg skulle få lage logoen. Takk for premien; kanskje skal jeg bruke hele summen på studiene. Jeg liker å arbeide med mennesker rundt om i verden.

Vedlegger mitt beste foto. Det gir et godt inntrykk av meg.

Hilsen

Vima Sofyan

Ny logo symboliserer holismen

Hovedstyret har valgt ny logo, altså nytt symbol. Flere av oss syntes det gamle symbolet med *dråpe som faller mot en vannflate og skaper ringer i vannet*-motivet ikke uttrykker godt nok innholdet i holisme. Dessuten var symbolets form heller ikke tilfredsstillende.

Anført av forbundssekretær Patrik satte vi i gang en designkonkurranse på internett. Nettfirmaet *99designs* har hundrevis av frilans-designere i sin stall, og disse befinner seg over det meste av kloden. Forbundet betalte en beskjeden avgift, drøyt 4000 kroner, for å få satt i gang konkurransen.

Over en periode på 2 uker fikk vi inn mange titalls forslag. Den tredje uken valgte vi ut

forslagene fra fem av designerne, og stemte over disse logoutkastene. Vinnerutkastet ble vedtatt på hovedstyremøtet i januar. Vår nye logo forestiller et vakkert tre. To hender danner treets grener. Man kan kanskje tolke dette som at hendene favner helheten og mangfoldet? Uansett, forbundet har nå et symbol som vil gjøre oss mer bemerket.

Det vil imidlertid ta noe tid før logoen er på plass på nettsiden og på alt informasjonsmateriell. Vi må jo lage nye brosjyrer, bannere til standsvirksomhet og brevark, og alt dette bør revideres også med hensyn til innhold. Så innføring av ny logo dreier seg om langt mer enn å bytte symbol, og utskiftningen er nok ikke fullført før ut på høsten.

Holistisk pedagogikk i teori og praksis

Åpent møte på Litteraturhuset i Oslo
lørdag 14. oktober 2017
kl. 13.00 – 15.30
i Amalie Skram

Innleder
Professor Jack Miller
Universitetet i Toronto

Etter at Miller har forklart grunnprinsippene i holistisk pedagogikk
og hvordan disse blir praktisert ved Equinox Alternative School
blir det god anledning til å stille spørsmål og kommentere

Møtet vil foregå på engelsk
Gratis adgang

Arrangører:
Holistisk Forbund og
Forbundet for Holistisk Pedagogikk

Vi ønsker alle interesserte hjertelig velkommen!

Nytt pedagogisk forbund

Av Carina Harsund

Carina Harsund er leder i *Forbundet for Holistisk pedagogikk*

Det siste halvåret har interessen for holistisk pedagogikk økt, og flere Facebook-brukere har funnet veien til siden som før het Holistisk Pedagogikk. Det har også vært stor oppslutning på bloggsiden med samme navn. Ikke minst er jeg blitt kontaktet av flere interesserte som ønsker å vite mer om denne pedagogikken, som er relativt ukjent i Norge.

I forlengelse av dette besluttet jeg å starte et forbund med navnet ***Forbundet for Holistisk Pedagogikk*** (Facebook-gruppen har fått samme navn). Med meg har jeg Inger Lise Bye og Torbjørn Aanesland, som begge er lærere i den

offentlige skolen på Sørlandet. Vi har satt oss som mål å fremme holistisk pedagogikk for allmenheten. Dette skal vi oppnå gjennom foredrag, kursvirksomhet, publikasjoner og pedagogisk veiledning for våre fremtidige medlemmer og andre interesserte. Vi har også til hensikt å støtte opp om initiativer til å starte nye skoler, hvor holistisk pedagogikk ligger til grunn. Alt dette er imidlertid langsiktige mål som må tilpasses min hverdag som lærer og spesialpedagog.

Det første skrittet blir å arrangere et seminar lørdag 14. oktober sammen med Holistisk Forbund. På dette åpne seminaret på Litteraturhuset i Oslo skal professor Jack Miller, en av hovedmennene bak det som på engelsk kalles *holistic education*, holde foredrag. Han vil gi tilhørerne en innføring i grunnprinsippene i holistisk pedagogikk, og eksempler på hvordan disse blir praktisert ved en offentlig skole i Toronto, Canada. Seminaret er en unik sjanse for alle dem som er nysgjerrig på den holistiske pedagogikken, og er en god begynnelse i vårt arbeid med å fremme denne helhetlige pedagogiske retningen i Norge.

Varierte temaer i inspirerende miljø.

Holistiske samtaler våren 2017

Holistiske samtaler er forbundets åpne temamøter. Disse er altså åpne også for ikke-medlemmer, og en del av vår strategi for å bli bedre kjent i den norske befolkning. Møtene foregår i *Eldorado bokhandel*, den nyeste bokhuset i hovedstaden. I inspirerende omgivelser får ulike organisasjoner leie møtesal gratis.

14. februar fikk vi besøk av Jon Henning Grini, tidligere redaktør av magasinet *Ildsjeten*. Han har startet organisasjonen **Gaia Innovations**, og viste oss fantastiske bildesider fra nettsiden med samme navn. Han pratet også om sin nye bok *Gaia og Mennesket - mot en lysere fremtid*.

2. mars viste Terje Toftenes første del av filmen *Bevissthetens kreative spill*. Han og kona har reist verden rundt og intervjuet fremstående kvantefysikere, filosofer, biologer og leger om de store spørsmål: Hva er bevissthet? Hva er virkelighetens sanne natur? Hva ligger bak det mysteriet vi alle er en del av?

5. april innledet grunnlegger av organisasjonen *Ja til kontanter*, Hans Christian Færden, til samtale. Han hevdet at kontanter er viktig for det norske samfunn, og at hvis de fjernes vil det gå ut over personvern, eldre mennesker og dessuten barns forståelse av pengers verdi. Og naturligvis: kontanter er en nødvendig nødløsning hvis kortterminaler slutter å fungere.

3. mai fortalte Tony Holm, leder av foreningen *Fritt helsevalg*, om rapporten han har vært med å skrive. Den argumenterer for økt tilgjengelighet av og status for komplementære behandlingsformer, noe Holistisk Forbund også gjør i sin verdi-plattform. Vi fikk dessuten vite hvordan rapporten var blitt mottatt av de politiske partiene.

Hovedstyret informerer

Nytt medlemssystem fra firmaet Zubarus

Holistisk Forbund har tidligere benyttet seg av et system som heter *Datax* for registrering av medlemmer. De fleste organisasjoner i dag benytter seg av online-systemer. Det vil si at man logger seg inn på internett, og at det er leveringsfirmaet som er ansvarlig for datasikkerheten. En annen fordel er at man kan sende for eksempel fakturaer og nyhetsbrev via e-post eller sms. Å kommunisere på disse måtene, både med medlemmer og ikke-medlemmer, gjør at vi sparer både tid og penger. Forbundet slipper arbeidet og utgiften med å sende ut konvolutter eller informasjonsark. Det er jo dessuten miljøvennlig å redusere bruken av papir.

Det er store prisforskjeller på slike online-systemer. Vi landet til slutt på det norske firmaet *Zubarus*, som har utviklet sin egen programvare. De er tilpasningsdyktige og dessuten hyggelige samarbeidspartnere. Vi håper at du som medlem kommer til å oppleve at kontakten med forbundet fungerer bedre med det nye systemet!

Nytt forbund, skoleprosjekt og møte på Litteraturhuset

I forrige nummer gav Carina Harsund Holistens lesere en kort innføring i hva den holistiske pedagogikken går ut på. Siden den gang er det startet en prosjektgruppe i Hurdal økolandsby med formål om å starte en grendeskole influert av holistisk pedagogikk. Nye skoler kan bruke livssyn som argument for å starte skole, men dette er ikke aktuelt for prosjektgruppen. For hovedstyret er det heller ikke noe mål at det skal etableres en holistisk skole.

Carina stiftet i februar *Forbundet for Holistisk Pedagogikk* (FHP). Hovedstyret mener det er viktig å støtte FHP, fordi den holistiske pedagogikken har noen grunnprinsipper som samsvarer med HoFs verdigrunnlag. Vi har derfor gått inn for et fellesprosjekt, nemlig et bredt anlagt møte om holistisk pedagogikk. Møtet skal foregå på Litteraturhuset i Oslo den 14. oktober. Professor Jack Miller fra Toronto blir innleder. Hovedstyret garanterer for arrangementets utgifter på inntil kr. 20.000, men forutsetter at FHP anstrenger seg for å skaffe mest mulig midler selv.

Medlemskap i Holistisk Forbund

Ordinær årskontingent (også for støttemedlemmer) kr 300.-/ Frivillig lavinntektskontingent kr 150.-
Kontonummer 1254 05 25291

NAVN: _____

ADRESSE: _____

POSTNR./STED: _____ TELEFON: _____

E-POST: _____ MOBIL: _____

FØDSELS/PERS. NR: _____ SIGNATUR: _____

☐ Jeg melder meg inn i Holistisk Forbund / ☐ Jeg er medlem av annet trossamfunn og jeg vil være støttemedlem

NB! I følge vedtektene forutsetter medlemskap signatur. Medlemskapet opphører ved skriftlig utmelding. Personer under 15 år må ha samtykke fra foresatte for å bli medlem.

HOLISTISK FORBUND

Postadresse:

Postboks 8925, Youngstorget, 0028 Oslo

Landsmøtet 2017

Lørdag 10. Juni, Kl. 11-17

Haraldsheim Vandrerhjem, Oslo

På et landsmøte har medlemmene mulighet til å øve innflytelse på hva som skal skje i Forbundet det neste året.

Faste poster på programmet under et landsmøte er «det ukjente» (unikt for HoF), regnskap, budsjett, årsmelding, virksomhetsplan, inntømne forslag, kontingent, uttalelser og valg.

Alle medlemmer kan melde seg på og er hjertelig velkommen. Påtroppende og avtroppende styremedlemmer og en representant for hvert lokallag får Reisedekning.

Frist for inntømne forslag:

Lørdag 13. mai

Følg med på www.holistisk-forbund.no for sakspapirer og info!

Påmelding til sekretaer@holisme.no eller 22 17 31 00/41 28 00 47.

Program

Kaffe og registrering kl 10.30

Landsmøtet starter kl 11.00

Lunsj kl 13.00 (si ifra om allergier).

Vel møtt til en holistisk og givende dag!

